

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE - Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka, Anna Majda **XV**

PRZEWODNIK: JAK KORZYSTAĆ Z CHECK-LIST? - Barbara Ślusarska, Anna Majda,
Danuta Zarzycka **XVII**

1. CHECK-LISTY: KONTROLA ZAKAŻEŃ. POSTĘPOWANIE

HIGIENICZNE - Agnieszka Gniadek **1**

Higieniczne mycie rąk **1**

Higieniczna dezynfekcja rąk **3**

Dekontaminacja płynów zakaźnych - rozlana krew **5**

Segregacja ostrych narzędzi **7**

Pytania sprawdzające **8**

2. CHECK-LISTY: KONTROLA ZAKAŻEŃ. TECHNIKI STERYLNE - Lucyna Ścisło **11**

Zakładanie rękawic jednorazowych jałowych **11**

Chirurgiczne mycie rąk **13**

Pytania sprawdzające **15**

3. CHECK-LISTY: BEZPIECZNE PRZEMIESZCZANIE PACJENTA -

Mariola Rybka, Beata Haor **17**

Ręczne przemieszczanie pacjenta w łóżku **18**

Przemieszczanie pacjenta poza łóżko za pomocą sprzętu lekkiego **19**

Przemieszczanie/przenoszenie pacjenta w łóżku i poza łóżkiem za pomocą
sprzętu ciężkiego **21**

Pytania sprawdzające **23**

4. CHECK-LISTY: POZYCJE UŁOŻENIOWE PACJENTA -

Honorata Piasecka, Grzegorz Nowicki **25**

Ułożenie pacjenta w pozycji Fowlera (pozycji wysokiej) **25**

Ułożenie pacjenta w pozycji na plecach **27**

Ułożenie pacjenta w pozycji leżącej na brzuchu **29**

Ułożenie pacjenta w pozycji bocznej **31**

Ułożenie pacjenta w pozycji Simsa **34**

Ułożenie pacjenta w pozycji Trendelenburga **36**

Ułożenie pacjenta w pozycji anty-Trendelenburga	38
Pytania sprawdzające	40
5. CHECK-LISTY: AKTYWNOŚĆ PACJENTA - Teresa Stawińska, Gustaw Wójcik	43
Ćwiczenia lecznicze bierne wykonywane przez pielęgniarkę	43
Pytania sprawdzające	45
6. CHECK-LISTY: BEZPIECZEŃSTWO I KOMFORT PACJENTA -	
Katarzyna Augustyniuk, Daria Schneider-Matyka, Joanna Owsianowska	47
Prześcielenie pustego łóżka	47
Prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu przez jedną pielęgniarkę	50
Prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu przez dwie pielęgniarki	53
Zmiana bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu	56
Zmiana bielizny osobistej pacjentowi leżącemu - zmiana koszuli	60
Zmiana bielizny osobistej pacjentowi leżącemu - zmiana piżamy	62
Pytania sprawdzające	64
7. CHECK-LISTY: HIGIENA OSOBISTA PACJENTA - Marta Czekirda	67
Toaleta jamy ustnej - pacjent przytomny	67
Mycie twarzy i szyi pacjenta	69
Oklepywanie klatki piersiowej pacjenta	71
Masaż pleców i pośladków u pacjenta	72
Mycie krocza i zewnętrznych narządów płciowych mężczyzny	73
Mycie krocza i zewnętrznych narządów płciowych kobiety	75
Zmiana pieluchomajtek	77
Założenie/wykonanie czepca przeciwwszawiczego	79
Pytania sprawdzające	81
8. CHECK-LISTY: METODY PIELĘGNOWANIA DZIECKA	
- Anna Bednarek, Alina Trojanowska	85
Pomiar długości/wysokości, masy i obwodów ciała dziecka	85
Przewijanie dziecka	87
Karmienie niemowlęcia pokarmem z butelki	89
Kąpiel niemowlęcia	91
Pytania sprawdzające	93
9. CHECK-LISTY: PODAWANIE LEKÓW - Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchata,	
Anna Nawalana	97
Podawanie leków doustnie	97
Podawanie leków doodbytniczo	99

Podawanie leków wziewnie - nebulizacja/inhalacja **101**
Podawanie tlenu **103**
Podawanie leków do worka spój ówkowego **105**
Podawanie leków do ucha **107**
Podawanie leku do nosa **109**
Podawanie leku dopochwowo **111**
Podawanie leku na skórę **113**
Wykonanie wstrzyknięcia podskórnego typowego z podaniem leku gotowego w postaci płynnej z ampułki/fiolki **115**
Podawanie insuliny ludzkiej przy użyciu pena **117**
Wykonanie wstrzyknięcia śródskórnego **119**
Wykonanie wstrzyknięcia domięśniowego **121**
Dożylne podanie jednorazowej dawki leku igłą i strzykawką **123**
Podłączenie kroplowego wlewu dożylnego z płynu/roztworu infuzyjnego przy założonym na stałe wenflonie **125**
Założenie krótkiego cewnika dożylnego typu wenflon **127**
Zadania na krytyczne/refleksyjne myślenie **129**
Pytania sprawdzające **131**

10. CHECK-LISTY: ZABIEGI PRZECIWZAPALNE - Joanna Zalewska-Puchała,

Joanna Łatka **137**
Zastosowanie worka z lodem **137**
Zastosowanie okładu chłodzącego **139**
Zastosowanie okładu rozgrzewającego **141**
Zastosowanie termoformy **143**
Zastosowanie baniek leczniczych bezogniowych **145**
Pytania sprawdzające **147**

11. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. POBIERANIE MATERIAŁÓW DO BADAŃ

DIAGNOSTYCZNYCH - Joanna Zalewska-Puchała, Alicja Kamińska, Joanna Łatka **149**
Pobranie krwi żyłnej do badania metodą zamkniętą systemem Vacuette **149**
Pobranie moczu do badania ogólnego u pacjenta ciężko chorego **151**
Pobranie płwociny spontanicznie wykrztuszanej **153**
Pobranie wymazu z gardła **155**
Pobranie wymazu z odbytu w kierunku badania bakteriologicznego **157**
Pobranie kału do badania bakteriologicznego **159**
Pytania sprawdzające **161**

- 12. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH** - Alicja Kamińska, Joanna Zalewska-Puchała, Grażyna Puto **163**
- Przygotowanie pacjenta do badania RTG **163**
- Przygotowanie pacjenta do badania RM **165**
- Przygotowanie pacjenta do kolonoskopii **166**
- Przygotowanie pacjenta do badania USG jamy brzusznej **168**
- Pytania sprawdzające **169**
- 13. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. EKG I SPIROMETRIA**
- Małgorzata Starczewska, Beata Kropornicka **171**
- Wykonanie EKG **171**
- Przygotowanie pacjenta do spirometrii podstawowej na oddziale szpitalnym i wykonanie spirometrii w pracowni badań czynnościowych **174**
- Pytania sprawdzające **178**
- 14. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. ASYSTOWANIE PIELEŃNIARKI PRZY BADANIACH DIAGNOSTYCZNYCH** - Iwona Bodys-Cupak, Anna Majda **181**
- Asystowanie pielęgniarce w czasie nakłucia szpiku **181**
- Asystowanie pielęgniarce w czasie nakłucia lędźwiowego **183**
- Asystowanie pielęgniarce w czasie nakłucia opłucnej **185**
- Asystowanie pielęgniarce w czasie nakłucia otrzewnej **187**
- Pytania sprawdzające **189**
- 15. CHECK-LISTY: ĆWICZENIA ODDECHOWE** - Marta Czekirda **191**
- Ćwiczenia wzmacniające mięśnie przepony **191**
- Ćwiczenia wzmacniające wydech za pomocą np. *Magie Bali*, aparatu Spiroflo, wody w butelce ze słomką **193**
- Ćwiczenia wspomagające ewakuację zalegającej wydzieliny z drzewa oskrzelowego **195**
- Drenaż ułożeniowy - segmenty szczytowe obu płatów dolnych płuc **197**
- Drenaż ułożeniowy - segment tylny górnego płata płuca lewego **199**
- Pytania sprawdzające **201**
- 16. CHECK-LISTY: ODŻYWIANIE** - Sylwia Wieder-Huszla, Marzanna Stanisławska, Małgorzata Szkup **203**
- Karmienie pacjenta przez założony zgłębnik żołądkowy **203**
- Karmienie pacjenta z koniecznością założenia zgłębnika żołądkowego **205**
- Karmienie pacjenta przez gastrostomię **208**

- Karmienie pacjenta przez mikrojejunostomię **211**
Pytania sprawdzające **213**
- 17. CHECK-LISTY: WYDALANIE** - Anna Jurczak, Marzanna Stanistawska,
Sylvia Wieder-Huszla, Małgorzata Szkup **215**
Podanie pacjentowi basenu **215**
Podanie pacjentowi kaczki **218**
Założenie suchej rurki doodbytniczej **220**
Wykonanie lewatywy **222**
Wykonanie wlewki doodbytniczej przeczyszczającej **224**
Wykonanie kroplowego przyspieszonego wlewu doodbytniczego
przeczyszczającego **226**
Oczyszczanie przewodu pokarmowego preparatem Fortrans **229**
Cewnikowanie pęcherza moczowego na stałe u kobiety **231**
Pytania sprawdzające **234**
- 18. CHECK-LISTY: POSTĘPOWANIE Z RANAMI** - Katarzyna Cierzniakowska,
Maria T. Szewczyk **237**
Zmiana opatrunku na ranie czystej. Zmiana opatrunku na ranie skażonej bez
drenu **237**
Zmiana opatrunku na ranie skażonej z drenem **239**
Zaopatrzenie przetoki jelitowej **241**
Pytania sprawdzające **243**
- 19. CHECK-LISTY: ZABIEGI PŁUKANIA** - Hanna Grabowska,
Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska **245**
Płukanie oka **245**
Płukanie ucha **247**
Płukanie jamy ustnej i gardła **249**
Płukanie żołądka **251**
Irygacja przetoki jelitowej **253**
Płukanie rany **255**
Pytania sprawdzające **257**
- 20. CHECK-LISTY: POMIAR I OCENA PARAMETRÓW FUNKCJI ORGANIZMU** -
Zofia Sienkiewicz, Józefa Czarnecka **259**
Pomiar i ocena temperatury ciała mierzonej termometrem elektronicznym **259**
Pomiar i ocena oddechu **262**
Pomiar i ocena ciśnienia tętniczego krwi **264**

Pomiar i obliczanie parametrów antropometrycznych	266
Pomiar i ocena diurezy godzinowej i dobowej	269
Pomiar i ocena saturacji krwi	271
Pytania sprawdzające	273
21. PYTANIA SPRAWDZAJĄCE	283